

Talouden sopeutusohjelman 2021-2023 muuttaminen

KH 28.02.2023 § 90

Talouden sopeutusohjelman 2021-2023 toteutuminen

Valmistelija

Hallintojohtaja Henri Pätsi, p. 0401595715

Valtuusto on hyväksynyt talouden sopeutusohjelman vuosille 2021-2023 10.12.2020 § 50.

Ohjelmalla on sitouduttu 3 056 100 € sopeuttamiseen vuosina 2021-2023. Tämän hetkisen ennusteen mukaan ohjelman mukaisesta sopeutuksesta jäisi toteutumatta 1 396 115 €.

Korkotasoa on noussut merkittävästi ja korkojen arvioidaan jäävän vuosiksi totuttua korkeammalle tasolle, millä on iso vaikutus kaupungin talouteen. Myös kallis kunta-alan palkkaratkaisu ja inflaatio lisäävät kaupungin menoja osin ennakoimattomasti.

Valtakunnallinen sote-menojen kasvu vuosina 2021-2022 aiheuttaa kunnille takautuvia ja pysyviä valtionosuusleikkauksia. Lisäksi valtion velkaantuminen johtanee väistämättä kuntien rahoituksen vähentämiseen.

Talouden sopeuttamistarpeen mittaluokka tarkentuu huhtikuussa saatavassa päivityksessä talouden painelaskelmassa ja elokuussa soteuudistuksessa johtuvien valtionosuusleikkausten tason selvityksessä.

Tässä tilanteessa nykyisen sopeutusohjelman mukaisten säästöjen toteutumisen varmistaminen on tärkeää.

Taulukko sopeutusohjelman toteutumisesta ja ennusteesta on toimitettu kaupunginhallituksen jäsenille.

Kaupunginjohtajan esitys

Kaupunginhallitus

- 1) merkitsee talouden sopeutusohjelman toteuman v. 2021-2022 ja ennusteen ohjelman toteutumasta tiedoksi; ja
- 2) käy lähetekeskustelun toteumasta.

Päätös

Kaupunginhallitus

- 1) merkitsi talouden sopeutusohjelman toteuman v. 2021-2022 ja ennusteen ohjelman toteutumasta v. 2021-2023 (liite 8) tiedoksi; ja
- 2) kävi lähetekeskustelun, jossa todettiin, että sopeutusohjelman muuttaminen tulee valmistella siten, että ohjelma toteutuu mahdollisimman suurelta osin.

Jakelu

Sopeutusohjelman 2021-2023 muuttaminen

Valmistelija

Henri Pätsi, p. 0401595715

Valtuututeille on lähetetty kysely talouden sopeuttamisen työkaluista. Kyselyssä esiteltiin erilaisia toimenpiteitä, joita voidaan käyttää kuntien talouden tasapainottamisessa yleensä. Kyselyn vastausaika oli 15.-22.2.2023.

Kysely sisälsi 29 kysymystä, joissa kysymys oli muotoiltu siten, että kysyttiin tulisiko esitetty toimenpide SELVITTÄÄ kaupungin talouden tasapainottamiseksi asteikolla 1=ei missään tapauksessa, 2=mieluummin ei, 3= kyllä, 4=ehdottomasti kyllä. Yhdessä kysymyksessä pyydettiin ehdottamaan toimenpiteitä vapaamuotoisella vastauksella.

Kyselyyn vastasivat kaikki 27 valtuutettua.

Kyselyn tulokset sekä kooste sopeutuskeinojen kannatuksesta jaoteltuna enemmistön kannattamiin ja ei kannattamiin toimenpiteisiin sekä sisältäen arvion kunkin toimenpiteen käytettävyydestä aikataulullisesti nykyisen sopeutusohjelman muuttamisessa on toimitettu kaupunginhallituksen jäsenille oheismateriaalina.

Kysely vastauksineen sekä kooste ovat on ei-julkisia valmisteluasiakirjoja, jotka tulevat julkisiksi valtuuston päätöksenteon jälkeen. (JulKL (621/1999 6.1 § 9-kohta)

Talouden sopeuttamisohjelman muuttaminen 2021-2023 olisi aikataulullisesti valtuuston käsiteltävänä huhtikuussa ja muutokset voisivat astua voimaan kesäkuun alussa.

Kaupunginjohtajan esitys

Kaupunginhallitus käy keskustelun ja linjaa asian jatkovalmistelun alustavasti seuraavasti: 1) Talouden sopeutusohjelman 2021-2023 muuttamisen valmistelua jatketaan siten, että mukana ovat kaikki ne kyselyn mukaiset toimenpiteet, joiden selvittämistä kannattaa yli 50 % valtuutetuista pois lukien keinot, joiden säästö ei ehdi toteutua nykyisen sopeutusohjelman aikana.; 2) Kaikki ne kyselyn mukaiset toimenpiteet, joita kannattaa yli 50 % valtuutetuista ovat mukana myös talouden sopeuttamistoimenpiteiden valmistelussa v. 2024 alusta ajoittuvalle ajanjaksolle.; ja 3) Kyselyn avoimissa vastauksissa esiin tuoduista toimenpiteistä valmistelua jatketaan kahden eniten mainintoja keränneen toimenpiteen osalta.

Kaupunginjohtajan muutettu esitys

Kaupunginhallitus käy keskustelun ja linjaa asian jatkovalmistelun alustavasti seuraavasti:
1) Talouden sopeutusohjelman 2021-2023 muuttamisen valmistelua jatketaan siten, että mukana ovat kaikki ne kyselyn mukaiset toimenpiteet, joiden selvittämistä kannattaa yli 50 % valtuutetuista pois lukien keinot, joiden säästö ei ehdi toteutua nykyisen sopeutusohjelman aikana, kuitenkin pois lukien henkilöstön lomauttaminen. (liitteet 2 ja 3; ei julkisia);
2) Kaikki ne kyselyn mukaiset toimenpiteet, joita kannattaa yli 50 %

valtuutetuista ovat mukana myös talouden sopeuttamistoimenpiteiden valmistelussa v. 2024 alusta ajoittuvalle ajanjaksolle.; ja
3) Kyselyn avoimissa vastauksissa esiin tuoduista toimenpiteistä valmistelua jatketaan eniten mainintoja keränneen toimenpiteen osalta.

Päätös Muutettu esitys hyväksyttiin.

Jakelu jatkokäsittelyyn kh 28.3.2023

KH 28.03.2023 § 124

Valmistelija Hallintojohtaja Henri Pätsi, p. 0401595715

Johtoryhmä on jatkovalmistellut sopeutusohjelman muutokset hallituksen käsittelyn pohjalta.

Sopeutusohjelmaa esitetään muutettavaksi kolmivuotisen ohjelman seitsemän viimeisen kuukauden ajaksi ajalle 1.6.-31.12.2023. Muutoksista päättäisi valtuusto huhtikuun kokouksessa.

Valtuustolle esitellään kaupungin talouden sopeuttamistarvetta pidemmällä aikavälillä valtuustoseminaarissa huhtikuun alussa päivitetyn talouden painelaskelman muodossa. Tällöin on tiedossa sopeuttamistarpeen mittaluokka, ja sopeuttamisen valmistelua voidaan jatkaa valtuutetuille helmikuussa tehtyyn kyselyyn pohjautuvien kaupunginhallituksen linjausten (21.3.2023) perusteella.

Luonnos sopeutusohjelman 2021-2023 muutoksista (ei julkinen) on toimitettu kaupunginhallituksen jäsenille.

Taulukko sopeutusohjelman toteutumisesta ja ennusteesta ohjelman toteutumasta (ilman käsiteltävänä olevia muutoksia) on tarpeen saattaa valtuuston tietoon.

Kaupunginjohtajan esitys Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että se
1) merkitsee talouden sopeutusohjelman toteuman v. 2021-2022 ja ennusteen ohjelman toteutumasta v. 2021-2023 (liite) tiedoksi; ja
2) päättää muuttaa kaupungin talouden sopeutusohjelmaa vuosille 2021-2023 ajalle 1.6.-31.12.2023 liitteen mukaisesti.

Kokous käsittely Anni-Inkeri Törmänen esitti, että liitteen 8 toimenpiteet 1 (opetustoimen osalta), 3 ja 4 yhdistetään siten, että säästövelvoite 182 500 € annetaan kokonaisuutena, ja esitys tarkemmasta jakaumasta pyydetään sivistysjohtajalta ja rehtoriyöryhmältä 11.4.2023 hallituksen käsittelyyn. Christa van der Vegt kannatti esitystä. Koska on tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, on äänestettävä. Äänestystapana on nimenhuutoäänestys, jossa jaa tarkoittaa kaupunginjohtajan esitystä ja ei Törmäsen esitystä.
Äänestyksessä annettiin 8 ääntä, joista 5 jaa-ääniä (Honkanen, Jurmu, Koivula, Kälkäjä, Riekki) ja 3 ei-ääniä (Lantto, van der Vegt, Törmänen). Tulos tarkoittaa, että kohdat 1, 3 ja 4 hyväksyttiin kaupunginjohtajan esityksen mukaisina. Anni-Inkeri Törmänen jätti päätökseen tältä osin eriävän mielipiteen (liite 5).

Marko Koivula esitti liitteen 8 toimenpiteen 5 osalta, että hintaa korotetaan 100 %. Esitys perusteluineen liitteenä 6. Christa van der Vegt, Juhani Jurmu ja Mari Kälkäjä kannattivat esitystä. Koska on tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, on äänestettävä. Äänestystapana on nimenhuutoäänestys, jossa jaa tarkoittaa kaupunginjohtajan esitystä ja ei Koivulan esitystä. Äänestyksessä annettiin 8 ääntä, joista 1 jaa-ääni (Törmänen) ja ei-ääniä (Honkanen, Jurmu, Koivula, Kälkäjä, Lantto, van der Vegt, Riekki). Tulos tarkoittaa, että liitteen kohta 5 muuttuu Koivulan esityksen mukaiseksi.

Päätös

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että se
1) merkitsee talouden sopeutusohjelman toteuman v. 2021-2022 ja ennusteen ohjelman toteutumasta v. 2021-2023 (liite 7) tiedoksi; ja
2) päättää muuttaa kaupungin talouden sopeutusohjelmaa vuosille 2021-2023 ajalle 1.6.-31.12.2023 liitteen 8 (tulee julkiseksi valtuuston päätöksenteon jälkeen) mukaisesti.

Jorma Kouva poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn aikana klo 21.29.

Asiaa esitteli kaupunginjohtajan ja hallintojohtajan lisäksi sivistysjohtaja Juha Holappa ja tekninen johtaja Janne Karhu.

Jakelu

valtuuston listalle

KH 11.04.2023 § 143

Valmistelija

Hallintojohtaja Henri Pätsi, p. 0401595715 ja henkilöstöpäällikkö Heli Huhtamäki, p. 0401903056

Osa talouden sopeutusohjelman muuttamiseen sisältyvistä toimenpiteistä vaikuttaisi myös henkilöstöön, jolloin ne on tarpeen käsitellä myös henkilöstötoimikunnassa.

Asia on käsitelty 11.4.2023 henkilöstötoimikunnassa ennen kaupunginhallituksen kokousta, jolloin se ehtii tarvittaessa muuttaa esitystään valtuustolle.

Ohjaava lainsäädäntö

Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella (2007/449)

4 §

Yhteistoiminnassa käsiteltävät asiat

Työnantajan ja henkilöstön välisessä yhteistoiminnassa käsitellään ainakin sellaiset asiat, jotka koskevat:

1) henkilöstön asemaan merkittävästi vaikuttavia muutoksia työn organisoinnissa, kunnan tai hyvinvointialueen palvelurakenteessa, kuntajaossa tai kuntien tai hyvinvointialueiden tai näiden välisessä yhteistyössä;

2) palvelujen uudelleen järjestämisen periaatteita, jos asialla voi olla ulkopuolisen työvoiman käytöstä tai liikkeen luovutuksesta johtuvia tai muita olennaisia henkilöstövaikutuksia;

3) henkilöstöön, henkilöstön kehittämiseen ja tasa-arvoiseen kohteluun sekä työyhteisön sisäiseen tietojenvaihtoon liittyviä periaatteita ja suunnitelmia;

4) taloudellisista tai tuotannollisista syistä toimeenpantavaa osa-aikaistamista, lomauttamista tai irtisanomista.

Jos kunnan tai hyvinvointialueen talousarvioehdotuksessa edellytetään sellaisia toimenpiteitä, joiden toteuttaminen todennäköisesti aiheuttaisi useita irtisanomisia, osa-aikaistamisia, lomautuksia taikka merkittäviä heikennyksiä palvelussuhteiden ehtoissa, toimenpiteitä on käsiteltävä yhteistoimintamenettelyssä ennen kuin kunnanhallitus tai aluehallitus tekee kunnan- tai aluevaltuustolle lopullisen talousarvioehdotuksen.

5 §

Yhteistoimintamenettely

Ennen kuin työnantaja ratkaisee 4 tai 4 a §:ssä tarkoitetun asian, hänen on neuvoteltava yhteistoiminnan hengessä yksimielisyyden saavuttamiseksi valmisteilla olevan toimenpiteen perusteista, vaikutuksista ja vaihtoehtoista ainakin niiden työntekijöiden kanssa, joita asia koskee. Neuvottelut on aloitettava niin ajoissa kuin mahdollista. (

Kaupunginhallitus esittää talouden sopeutusohjelman muuttamista siten, että ajalla 1.6.-31.12.2023 saadaan yhteensä seuraavat säästöt:

käyttötalous - 333 335 €

investoinnit - 150 000 €

kehittämisrahaston käyttötarve -5000 €

Kaupunginjohtajan esitys Kaupunginhallitus merkitsee henkilöstötoimikunnan käsittelyn tiedoksi ja voi tarvittaessa muuttaa esitystään (KH 28.03.2023 § 124) valtuustolle.

Kaupunginjohtajan muutettu esitys

Kaupunginhallitus merkitsee henkilöstötoimikunnan käsittelyn tiedoksi.

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että se

1) merkitsee talouden sopeutusohjelman toteuman v. 2021-2022 ja

ennusteen ohjelman toteutumasta v. 2021-2023 (liite 2) tiedoksi; ja

2) päättää muuttaa kaupungin talouden sopeutusohjelmaa vuosille 2021-2023 ajalle 1.6.-31.12.2023 liitteen 3 (tulee julkiseksi valtuuston päätöksenteon jälkeen) mukaisesti.

Päätös Muutettu esitys hyväksyttiin.

Jakelu valtuuston listalle

Kaupunginhallituksen esitys

Valtuusto:

1) merkitsee talouden sopeutusohjelman toteuman v. 2021-2022 ja ennusteen ohjelman toteutumasta v. 2021-2023 (liite) tiedoksi; ja
2) päättää muuttaa kaupungin talouden sopeutusohjelmaa vuosille 2021-2023 ajalle 1.6.-31.12.2023 liitteen (tulee julkiseksi valtuuston päätöksenteon jälkeen) mukaisesti.

Kokous käsittely

Juha Heikkilä teki keskustan valtuustoryhmän esityksenä muutosesityksen (liite 3). Kaikki valtuustoryhmät kannattivat esitystä. Keskustelun jälkeen puheenjohtaja totesi valtuuston yksimielisenä kantana, että talouden sopeutusohjelman muutokseen (liite 4) sisällytetään esityksen mukaiset muutokset.

Päätös

Valtuusto:

1) merkitsi talouden sopeutusohjelman toteuman v. 2021-2022 ja ennusteen ohjelman toteutumasta v. 2021-2023 (liite 2) tiedoksi; ja
2) päätti muuttaa kaupungin talouden sopeutusohjelmaa vuosille 2021-2023 ajalle 1.6.-31.12.2023 liitteen 4 (tulee julkiseksi valtuuston päätöksenteon jälkeen) mukaisesti.

Jakelu

Pudasjärvi Esimiehet

KH 09.05.2023 § 184
1686/02.02.02/2023

Valmistelija

Hallintojohtaja Henri Pätsi, p. 0401595715

Valtuusto päätti 20.4.2023 § 18 muun ohella, että esitys talouden sopeutusohjelman muutoksen mukaisen opetustoimen yhteensä 182 500 € säästövelvoitteen ajalla 1.6.-31.12.2023 tarkemmasta jakaumasta pyydetään sivistysjohtajalta ja rehtoryöryhmältä kaupunginhallitukselle, joka tekee asiasta esityksen erikseen päätettäväksi valtuustolle.

Sivistysjohtajan ja rehtoryöryhmän laatima esitys toimitetaan kaupunginhallituksen jäsenille.

Kaupunginjohtajan esitys

Kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että se
1) päättää, että talouden sopeutusohjelman vuosille 2021-2023 ajalle 1.6.-31.12.2023 asetettu opetustoimen yht. 182 500 € säästövelvoite (VALT 20.4.2023 § 18) toteutetaan liitteen mukaisesti; ja
2) tekee vuoden 2023 talousarvioon kohdan 1 mukaisen muutoksen.

Kaupunginjohtajan muutettu esitys

Koska hallitukselle valmisteltu esitys ei vastaa valtuuston esittämää tahtotilaa säästöjen kohdentamisesta henkilöstökustannuksiin, kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että se päättää
1) että talouden sopeutusohjelman vuosille 2021-2023 ajalle 1.6.-

31.12.2023 asetettu opetustoimen yht. 182 500 € säästövelvoite (VALT 20.4.2023 § 18) toteutetaan säästämällä
a) Sijaisten palkkaamisen rajoittamisella 85 000 €. Sijaisten palkkaamisen rajoittaminen hoitamalla sijaisuudet lähtökohtaisesti sisäisin järjestelyin. Lupa poikkeamiseen haetaan toimialajohtajalta ja toimialajohtajan suorien alaisten osalta kaupunginjohtajalta. Poikkeamisen tulee perustua lakisääteisten palveluntuotannon ja työnantajavelvoitteiden täyttämiseen, ja
b) Koulujen henkilöstökustannusten pienentäminen 97 500 €:lla tuntikehyksen kautta; ja
2) tekee vuoden 2023 talousarvioon kohdan 1 mukaisen muutoksen.

Päätös Muutettu esitys hyväksyttiin.

Asiaa esitteli opetus- ja sivistysjohtaja Juha Holappa.

Jakelu valtuuston listalle